

Lorre!

In september is een heel beroemde papegaai overleden. Een Amerikaanse onderzoeker had haar papegaai Alex leren praten en deed onderzoek naar zijn taalvermogen. Alex kende zo'n 100 woorden.

1. Wat kon Alex niet?

- Hij kon de woorden niet combineren.
- Hij begreep geen moeilijke vragen.
- Je kon hem niet interviewen.
- Hij begreep geen abstracte begrippen zoals 'groter' en 'hetzelfde'.

Dyslexie

Voor mensen met dyslexie kan een stuk tekst er zó uitzien:

2. Wat is daarvan de oorzaak?

- Ze denken in beelden en kunnen die niet koppelen aan tekst.
- Ze hebben moeite met de verwerking van letters en klanken.
- Ze kunnen moeilijk leren en hebben dingen minder snel door.
- Ze lezen moeilijk maar hebben geen probleem met schrijven.

De troonrede

Elk jaar leest de koningin op Prinsjesdag de Troonrede voor. De laatste jaren wordt geprobeerd de troonrede begrijpelijker te maken. Want de taal is soms best ouderwets ... Hieronder staat vier keer de eerste zin van een Troonrede.

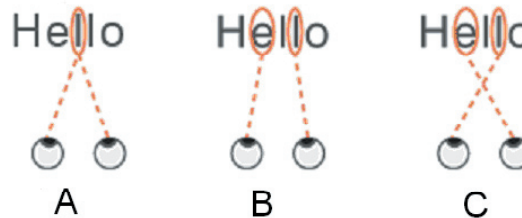
3. Welke zin is het meest recent?

- Mijne Heeren! Het is Mij aangenaam U bijeen te zien tot hervatting Uwer werkzaamheden.

- Ons land heeft veel dat hoop geeft en vertrouwen.
- Sedert Uwe laatste zitting is Mijn Huis verblijd geworden door de geboorte eener Telg.
- Vertrouwen geeft een samenleving veerkracht en daadkracht.

Oogmeting

Wat doen je ogen terwijl je dit leest? Britse onderzoekers publiceerden daar half september een artikel over. Ze onderzochten hoe mensen hun ogen gebruiken tijdens het lezen. Ze vonden drie mogelijke 'oogposities': A, B en C.

4. Hoe staan je ogen meestal als je leest?

- Zoals A: gericht op dezelfde letter.
- Zoals B: je leest met één oog vooruit.
- Zoals C: je kruist je ogen om samenhang te zoeken.
- A, B en C komen evenveel voor.

Steenkolenengels

Nederlanders zijn niet erg trots op de Engelse uitspraak van hun landgenoten. Britten en Amerikanen hebben een veel positiever oordeel over de Nederlandse uitspraak van het Engels.

5. Waar ligt dat aan?

- Het Nederlands gebruikt andere klanken dan het Engels; Nederlanders kunnen dat verschil zelf wel horen, Engelsen niet.
- Engelstaligen zijn erg onder de indruk van buitenlanders die hun taal spreken.
- Nederlanders horen in de Engelse uitspraak van andere Nederlanders een regionaal accent dat ze niet mooi vinden.
- Nederlanders denken over het algemeen een stuk negatiever dan Britten en Amerikanen.

Babytaal

Ongeveer in dezelfde tijd dat een baby leert om torens te bouwen en vormen in elkaar te passen begint hij met zijn eerste gebrabbel. Lange tijd heeft men daardoor gedacht dat het brabbelen maar een spelletje was dat niet zo veel met het latere spreken te maken heeft. Deze theorie klopt niet.

6. Wat heeft het gebrabbel met het latere spreken te maken?

- Baby's oefenen hun longen.
- Brabbels bevatten vooral klanken uit de taal van de omgeving.
- Kindjes ontdekken door de reacties op hun gebrabbel hoe ze woorden moeten leren.
- Kindjes testen woorden om te kijken of ze bestaan.

Naamvallen

Iedereen heeft weleens het rijtje van vier Duitse naamvallen onder ogen gehad. Het kan knap ingewikkeld zijn om goed te leren wanneer je welke naamval moet gebruiken. Voor mensen die het Tabasaraans willen leren, een taal die wordt gesproken in de Kaukasus, is dit nog moeilijker. Deze taal heeft de meeste naamvallen van de wereld.

7. Hoe veel naamvallen heeft het Tabasaraans?

- 15
- 23
- 37
- 48

Zoekmachine

De Duitse regering heeft deze zomer besloten een eigen zoekmachine voor internet te gaan ontwerpen, om zo een concurrent voor Google te creëren. Zoekmachines zoeken op veel verschillende manieren, maar ze letten ook op de vorm en inhoud van artikelen. Voor journalisten is het dan ook belangrijk om zó te leren schrijven dat hun artikelen makkelijk gevonden kunnen worden door zoekmachines.

8. Hoe moeten ze dat doen?

- Vaak dezelfde woorden gebruiken.
- In de titel steekwoorden gebruiken over het onderwerp.
- Veel links naar je eigen site in je artikel verstoppert.
- Een kort artikel schrijven waarin zinnen herhaald worden.

Partners

De Praktijk
natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

GENOOTSCHAP
OnzeTaal

NWO
Taalverwerving en
Meertaligheid

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen